

Bryssel, 9. kesäkuuta 2026
(OR. en)

10345/26

MAR 88
TRANS 399
JAI 801
POLMAR 51

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	8. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	9714/26
Asia:	Neuvoston päätelmät EU:n satamastrategiasta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 8. kesäkuuta 2026 hyväksymät neuvoston päätelmät EU:n satamastrategiasta.

Neuvoston päätelmät EU:n satamastrategiasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

OTTAA HUOMIOON

- komission tiedonannon EU:n satamastrategiasta¹;
- komission tiedonannon EU:n merenkulun teollisuusstrategiasta²;
- neuvoston päätelmät ”EU:n vesiliikenneala – Tulevaisuudennäkymät: Kohti hiilineutraalia, onnettomuusvapaata, automatisoitua ja kilpailukykyistä EU:n vesiliikennealaa”³;
- neuvoston päätelmät sisävesiliikenteen mahdollisuuksista ja edistämisestä⁴;
- neuvoston päätelmät EU:n merenkulun teollisuusstrategiasta⁵;
- neuvoston päätelmät ”EU:n meriliikennepolitiikan painopisteet vuoteen 2020 asti: Kilpailukyky, hiilestä irtautuminen ja digitalisointi maailmanlaajuisten yhteyksien sekä toimivien sisämarkkinoiden ja maailmanluokan merenkulkuklusterin varmistamiseksi”⁶;
- neuvoston päätelmät eurooppalaisesta valtamerisopimuksesta⁷;
- neuvoston päätelmät merellisestä turvallisuudesta⁸;
- Euroopan unionin meriasioista vastaavien ministerien Nikosian julkilausuman merenkulkijoiden koulutuksen tehostamisesta ja naisten tasa-arvoisen osallistumisen edistämisestä merenkulkualalla;

---

¹ ST 6926/26.
² ST 6987/26.
³ ST 8648/20.
⁴ ST 15144/18.
⁵ ST 10350/26.
⁶ ST 9976/17.
⁷ ST 15807/25.
⁸ ST 9946/21.

1. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission tiedoksiannon EU:n satamastrategiasta kokonaisvaltaisena kehyksenä, jolla vastataan eurooppalaisten satamien, sekä meri- että sisävesisatamien, kohtaamiin keskeisiin haasteisiin, jotka liittyvät kilpailukykyyn, kestävyteen, häiriönsietokykyyn, turvallisuuteen, digitalisaation hallintoon ja sosiaalisiin näkökohtiin, vuoden 2013 satamapolitiikan pohjalta; KOROSTAA oikeasuhteisen ja tehokkaan täytäntöönpanon tärkeyttä sekä tarpeettoman hallinnollisen ja taloudellisen taakan välttämistä paremman lainsäädännön periaatteiden mukaisesti.
2. KEHOTTA komissiota arvioimaan olemassa olevien EU:n tason foorumeiden tehokkuutta strategian täytäntöönpanossa ja tarvittaessa perustamaan uusia.
3. TOTEAA, että vuosittain Euroopan satamat käsittelevät yli 74 prosenttia Eurooppaan saapuvista tai sieltä lähtevistä tavaroista ja niiden läpi kulkee noin 395 miljoonaa matkustajaa, mikä luo huomattavaa taloudellista arvoa sekä työpaikkoja; PANEE MERKILLE, että satamien strateginen rooli on kasvanut kattamaan energiasiirtymän, merellä tuotettavan uusiutuvan energian, teollisuusklusterit, sotilaallisen liikkuvuuden ja turvallisuuden, mukaan lukien altistuminen järjestäytyneelle rikollisuudelle, hybridiuhat, sekä laittoman kaupan, joka vaikuttaa toimitusketjujen häiriönsietokykyyn ja eheyteen; KOROSTAA satamaekosysteemien monimuotoisuutta, mukaan lukien maantieteelliset, ilmastoon liittyvät ja operatiiviset tekijät.
4. TOTEAA, että on merisatamia, jotka ovat sijaintinsa vuoksi erityisen alttiita ulkoisille, luonteeltaan sotilaallisille ja geopoliittisille uhille, jotka ovat peräisin EU:n ulkopuolelta; TOTEAA näin ollen, että merisatamilla on erityisiä tarpeita, joita nämä ulkoiset tekijät määrittävät; PERÄÄNKUULUTTAA EU:n välineitä, joilla tuetaan merisatamia.
5. TOTEAA, että sisävesisatamilla on erityinen rooli keskeisinä osina TEN-T-verkkoa, koska ne edistävät multimodaalista logistiikkaa, liikenteen vähähiilistämistä ja toimitusketjujen häiriönsietokykyä; KEHOTTA soveltamaan eriytettyä ja oikeasuhteista poliittista lähestymistapaa, joka heijastaa niiden erityistä luonnetta.
6. TOTEAA, että satamilla, jotka sijaitsevat saarilla (unionin saariasemapolitiikan pääasiallisina institutionaalisina edistäjinä), rannikkoalueilla, syrjäisimmillä alueilla sekä merentakaisissa maissa ja alueilla, on strateginen rooli sijaintialueidensa kannalta; TOTEAA, että nämä satamat ovat erityisen alttiita kilpailupaineelle, ilmastoon liittyville ja turvallisuusuhille sekä lisäkustannuksille ja että pienet ja keskikokoiset satamat, mukaan lukien satamat harvaan asutuilla alueilla, kohtaavat samankaltaisia haasteita.

7. KEHOTTA A antamaan kohdennettua ja joustavaa tukea asiaankuuluvien EU:n välineiden puitteissa ottaen huomioon näiden satamien erityisen luonteen, myös niiden roolin toimitusvarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden kannalta, samalla kun tuetaan Euroopan TEN-T-merisatamien ja -sisävesisatamien olennaista johtavaa ja strategista roolia, varmistetaan alueellinen jatkuvuus ja huomioidaan EU:n ulkopuolisten keskusten läheisyydessä sijaitsevien satamien haasteet. KOROSTAA tarvetta soveltaa oikeasuhteista lähestymistapaa syrjäisimpiin alueisiin ja tehdä järjestelmällisesti vaikutustenarviointeja EU:n lainsäädäntöehdotusten vaikutuksista näihin alueisiin ja erityisesti niiden satamien toimintaan.
8. PANEE MERKILLE, että alueellisissa olosuhteissa unionin sisällä on huomattavia eroja ja että ne voivat vaikuttaa strategian täytäntöönpanoon eri tavoin, mukaan lukien talviolosuhteet, jotka vaikuttavat toimintoihin; PAINOTTAA, että talviolosuhteet tietyillä alueilla voivat merkittävästi vaikuttaa satamatoimintoihin ja meritoimintaan pitkinä ajanjaksoina vuosittain; KOROSTAA, että turvallisen ja tehokkaan toiminnan varmistaminen talvella edellyttää erityislaitteita ja operatiivisia järjestelyjä; PAINOTTAA, että nämä erilaiset alueelliset edellytykset on tärkeää ottaa huomioon, kun kehitetään ja sovelletaan asiaankuuluvia toimia, joilla tuetaan tehokasta ja joustavaa täytäntöönpanoa koko unionissa.

II KILPAILUKYVYN, INNOVOINNIN JA DIGITALISAATION LISÄÄMINEN

9. TOTEAA, että kauppamerenkulku on luonteeltaan maailmanlaajuista ja että kilpailukykyyn vaikuttavat kustannukset, standardit ja sääntelyn asettamat ehdot, ja PAINOTTAA tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamista kansainvälisesti sekä niiden vääristymien käsittelyä, jotka johtuvat sääntelyn epäsymmetriasta ja kolmansien maiden käytännöistä.
10. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission asettamat ohjaavat periaatteet EU:n tuesta satamahankkeille kolmansissa maissa ja KOROSTAA, että tuen antamisen edellytyksenä olisi oltava tiukka kilpailukykytarkastus.
11. PANEE MERKILLE satamien keskeisen roolin logistiikkaketjujen kilpailukykyyn ja häiriönsietokykyyn kannalta ja niiden alttiuden kansainväliselle kilpailulle ja että on tärkeää varmistaa, että EU:n tukemissa projekteissa kolmansissa maissa otetaan huomioon mahdolliset vaikutukset EU:n satamien kilpailuasemaan.
12. KOROSTAA tarvetta vähentää aktiivisesti liiallista byrokratiaa ja yksinkertaistaa prosesseja ja KEHOTTA komissiota ja jäsenvaltioita määrittelemään ja ottamaan käyttöön yksinkertaistamistoimia.
13. TUKEE pyrkimyksiä oikeudenmukaiseen markkinoillepääsyyn kansainvälisissä sitoumuksissa ja KEHOTTA luomaan tasapainoiset ja syrjimättömät edellytykset EU:n toimijoille kolmansien maiden satamamarkkinoilla.

14. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI aikomukseen antaa ohjeita EU:n satamiin tehtävien ulkomaisten sijoitusten arvioimisesta ja KOROSTAA, että on tärkeää suorittaa tarkastuksia riskiperusteisella, oikeasuhteisella ja syrjimättömällä tavalla, soveltaa olemassa olevia kehyksiä, välttää päällekkäisyyksiä ja huolehtia oikeusvarmuudesta samalla, kun varjellaan taloudellista turvallisuutta ja pyritään välttämään kriittisten satamainfrastruktuurien ja -toimintojen tarpeeton ulkomainen omistajuus ja määräysvalta, mukaan lukien järjestäytyneen rikollisuuden soluttautumiseen liittyvät riskit, erityisesti ne, joilla on merkitystä sotilaallisen liikkuvuuden tai unionin taloudellisen turvallisuuden kannalta; KOROSTAA tässä yhteydessä, että on tärkeää säilyttää eurooppalaisten satamien houkutteleva investointiympäristö ja välttää torjumasta luotettavia sijoittajia; TOTEAA, että on tarpeen varmistaa taloudellisten resurssien saatavuus investointiprojektien toteuttamiseksi EU:n satamissa.
15. KOROSTAA tarvetta edistää EU:n etuja satamien standardisoinnin osalta alan kansainvälisillä foorumeilla. KEHOTTA jäsenvaltioita soveltamaan olemassa olevia seurantamekanismeja ja jakamaan oleellista tietoa EU:n tasolla.
16. MUISTUTTAA satamien hallintomallien monimuotoisuudesta ja KOROSTAA, että tätä monimuotoisuutta on kaikilta osin kunnioitettava.
17. PANEE MERKILLE toimilupa- ja maanvuokraussopimusten tärkeyden sijoittajien houkuttelemisessa ja KEHOTTA jatkamaan tasapainoista poliittista lähestymistapaa, joka kunnioittaa olemassa olevia satamien hallintomalleja varmistuen samalla joustavuuden, häiriönsietokyvyn, turvallisuuden, kestävyuden ja sisämarkkinoiden toimivuuden ja samalla edistää satamien jatkuvaa kehitystä toteuttamalla monenlaisia investointeja.
18. VAHVISTAA, että unionin tulevien aloitteiden ei tulisi vaikuttaa kansalliseen toimivaltaan satamien hallinnossa eikä toimilupien ja maankäytön kehyksiin.
19. TOTEAA, että satamaviranomaisilla ja muilla satamien hallintoelimillä on kasvava rooli strategisina koordinaattoreina, ja KANNUSTAA niiden kehittämiseen, yhteistyöhön ja tehokkaaseen toimintaan jatkossa kansallisten hallinto- ja omistajuusrakenteiden mukaisesti.
20. KOROSTAA rahoituksen tärkeyttä sellaisen satamien yleisessä käytössä olevan perusinfrastruktuurin kannalta, jolla on huomattavaa julkista lisäarvoa (kuten aallonmurtajat, kulkuväylien ruoppaus, uusiutuva merienergia, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri, julkisessa käytössä olevat laiturit sekä tie- ja rautatieyhteydet satama-alueille), ja PYYTÄÄ komissiota valtioneuvoston uudelleentarkastelun yhteydessä ottamaan huomioon nämä seikat satamien taloudellisen elinkelpoisuuden ja kilpailukykyyn tukemiseksi; erityisesti tulisi huomioida sisävesisatamat ja pienemmät satamat sekä syrjäseutujen ja saarien satamajärjestelmät, jotka kärsivät usein rakenteellisesta investointivajeesta ja joiden tulojen tuottamiskapasiteetti on rajallinen.

21. KEHOTTA komissiota yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkistuksen yhteydessä mukauttamaan ryhmäpoikkeuksen soveltamisalaan kuuluvan satamatuen laajuutta (tuen kategoriat), kynnyksiä ja tuen intensiteetin prosenttiosuutta niin, että ne vastaavat paremmin digitalisaation, kyberturvallisuuden, energiasiirtymän, turvatoimien, turvallisuuden, liikennemuotosiirtymän ja kaksikäyttöisen liikkuvuuden edellyttämien investointien todellisia inflaatiotarkistettuja kustannuksia; KEHOTTA komissiota varmistamaan yksinkertaistamisen ja oikeusvarmuuden, välttämällä samalla hallinnollista lisätaakkaa; KEHOTTA komissiota varmistamaan korkeamman tuen intensiteetin ja yksinkertaistetut menettelyt satamille.
22. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI komission sitoumukseen yksinkertaistaa sääntelytaakkaa ja samalla turvata ympäristönsuojelu, mukaan lukien ilmastoja koskevan delegoidun säädöksen tarkistaminen käytettävyyden parantamiseksi ja ehdotus ympäristöarviointien nopeuttamista koskevaksi asetukseksi, joilla nopeutetaan arviointeja digitalisaation, lyhennettyjen määräaikaisten ja yhdistettyjen menettelyjen avulla.
23. PANEE MERKILLE EU:n rahoitusta koskevat yhteiset periaatteet ja KOROSTAA, että niiden tulisi yksinkertaistaa menettelyjä, välttää ylimääräistä byrokratiaa ja pysytellä neutraalina hallinto- ja toimilupamallien tai sopimusjärjestelyjen osalta, jotta kunnioitetaan kansallisten järjestelmien monimuotoisuutta ja varmistetaan samalla erikokoisten ja eri alueilla sijaitsevien satamien tasapuoliset mahdollisuudet saada rahoitusta.
24. VAHVISTAA, että EU:n satamia hyödyttävissä investoinneissa on hyödynnettävä erilaisia rahoituslähteitä. Tällaisia rahoituslähteitä ovat muun muassa EU:n ja kansallisen tason sekä yksityiset lähteet sekä rahoitus, joka on saatu yhteistyössä kansallisten kehityspankkien tai rahoituslaitosten kanssa. Tältä osin tavoitteena on tukea niiden kehitystä useilla eri toiminta-aloilla, joihin lukeutuvat turvallisuus, kyberturvallisuus, puolustus, energiasiirtymä, vähähiilistäminen, vihreät merenkulkuväylät ja modernit teknologiat, painottaen samalla, että on tärkeää ottaa huomioon paikalliset olosuhteet, kun tuetaan yksittäisiä satamia, ja huomioida niiden erityispiirteet, joihin vaikuttavat muun muassa ainutlaatuinen sijainti, kuten saariluonteesta johtuvat rajoitteet tai suuri alttius sotilaallisille tai geopoliittisille ulkoisille uhille, jotka voivat määrittää tiettyjä investointitarpeita.
25. KEHOTTA tehostamaan EU:n rahoitusvälineiden koordinoitua ja läpinäkyvyyttä sekä varmistamaan niiden joustavuuden, johdonmukaisuuden, saavutettavuuden ja EU:n satamien strategisten prioriteettien mukaisuuden.

26. KOROSTAA tarvetta vahvistaa institutionaalista yhteistyötä EU:n satamapolitiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Tämä koskee erityisesti suorien ulkomaisten sijoitusten valvontaa, markkinoiden keskittymisen seuranta ja Global Gateway -strategian koordinoitua, ottaen huomioon molempia osapuolia hyödyttävät aloitteet kolmansien maiden kanssa, ja KEHOTTA komissiota tutkimaan vaihtoehtoja, joilla vahvistaa satamien yhteistyötä EU:n tasolla, muun muassa hyödyntämällä ja tarvittaessa tehostamalla olemassa olevia foorumeita, mukaan lukien sisäisen turvallisuuden viranomaisten ja lainvalvontaviranomaisten läsnäolo tarvittaessa. Tältä osin tavoitteena on luoda erityinen tila keskinäiselle ymmärrykselle ja yhteisille toimille Euroopan yhteisen satamaintressin puolustamiseksi, kuitenkin rajoittamatta satamien välistä oikeudenmukaista kilpailua ja aiheuttamatta uusia rasitteita jäsenvaltioille tai komissiolle.
27. KOROSTAA, että on strategisesti yhä tärkeämpää seurata kolmansissa maissa ja erityisesti unionin läheisyydessä sijaitseviin satamiin tehtäviä suoria ulkomaisia sijoituksia, sillä ne voivat mahdollisesti vaikuttaa unionin satamien kilpailukykyyn, jälleenlaivauskeskusten kehitykseen, sotilaalliseen liikkuvuuteen ja toimitusketjujen häiriönsietokykyyn ja turvallisuuteen.
28. PANEE MERKILLE yrityskeskittymiä koskevan EU:n ohjeistuksen tarkistamisen ja PAINOTTAA, että on tärkeää säilyttää tehokas kilpailu samalla kun otetaan huomioon kehittyvät markkinarakenteet, mukaan lukien vertikaalinen integraatio, jotka voivat parantaa liikenteen kehityksen ennustettavuutta ja tukea pitkän aikavälin investointistrategioita.
29. PAINOTTAA, että on tärkeää edelleen integroida satamia TEN-T-verkkoon vahvistamalla merisatamien sisämaayhteyksiä, myös syrjäisimmillä alueilla, sekä integroimalla sisävesisatamia multimodaalisesti, ja KEHOTTA priorisoimaan rautateiden, kaksikäyttöisten teiden ja sisävesiväylien yhteenliitettävyyttä, mukaan lukien liikennöitävyyden, kulkuväylien luotettavuuden ja satama-alden toimivuuden turvaaminen keskeisillä sisävesiväylillä, sekä häiriönsietokykyisiä ja tehokkaita viimeisen osuuden yhteyksiä, jos se on maantieteellisesti mahdollista. Liikennemuotosiirtymän edistämisen tulisi olla prioriteetti, mutta myös silloin, kun tie on ainoa käytettävissä oleva liikennemuoto, on varmistettava yhteydet tieverkkoon, erityisesti pienemmissä satamissa.
30. KOROSTAA riittävän infrastruktuurikapasiteetin ja sen laadun tärkeyttä ja KEHOTTA tehostamaan satamiin liittyvän infrastruktuurin kehittämistä, mukaan lukien tarvittaessa multimodaaliyhteydet ja kuivasatamat, satamiin suoraan kohdistettavien infrastruktuuri-investointitoimien lisäksi.

31. KOROSTAA, että on tärkeää vahvistaa multimodaalisuutta sekä integroida satamia logistiikkaketjuihin, samoin kuin varmistaa digitaalisten ja teknologisten innovaatioiden kehittäminen ja tehokas käyttöönotto, sillä ne ovat oleellisia tekijöitä eurooppalaisen satamajärjestelmän tehokkuuden, häiriönsietokyvyn ja kilpailukyvyn kannalta.
32. PANEETYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission aikomuksen parantaa satamatoimintojen ja logistiikkaketjujen tehokkuutta ja digitalisaatiota sekä edelleen tukea liikennemuotosiirtymää, ja KEHOTTAAKiinnittämään erityistä huomiota satama-alueiden asemaan niillä harjoitettavan rautatieliikenteen kannalta, jotta voidaan yksinkertaistaa sataman sisäistä rautatieliikennettä ja lisätä sen joustavuutta ja siten vähentää odotusaikoja ja optimoida toimintavalmiuksia noudattaen kaikilta osin turvatoimia ja turvallisuusvaatimuksia ja priorisoiden vihreää siirtymää; KEHOTTAAKomissiota arvioimaan nykyisen sääntelykehyksen riittävyttä tältä osin.
33. TOTEAA, että TEN-T-verkossa sijaitsevat julkiset sisävesi- ja merisatamat edistävät huomattavasti multimodaalisia yhteyksiä, toimitusketjujen häiriönsietokykyä, energiasiirtymää. alueellista yhteenkuuluvuutta ja tapauksen mukaan sotilaallista liikkuvuutta, ja KEHOTTAAKomissiota ja jäsenvaltioita ottamaan nämä toiminnot tarvittaessa huomioon asiaankuuluvien olemassa olevien EU:n välineiden ja poliittisten kehysten täytäntöönpanossa.
34. PANEETYYTYVÄISENÄ MERKILLE ehdotuksen sotilaallista liikkuvuutta koskevaksi asetukseksi ja KEHOTTAAsen nopeaan täytäntöönpanoon sekä varmistamaan asianmukaisen ja joustavan tuen kaksikäyttöiselle satamainfrastruktuurille ja siihen liittyvälle laitteistolle, mukaan lukien tehokas rahoitus, joka vastaa nykyisiä realiteetteja ja kasvavaa tarvetta sellaiselle asianmukaisesti valmistellulle satamainfrastruktuurille, joka pystyy käsittelemään strategisia tarvikkeita, sotilaskuljetuksia ja muita asiaan liittyviä operaatioita. PALAUTTAA MIELEEN, että on tärkeää panna täytäntöön vuoden 2024 sotilaallista liikkuvuutta koskevassa lupauksessa määritellyt toimet⁹.
35. PANEETYYTYVÄISENÄ MERKILLE pyrkimykset vahvistaa teknologista johtajuutta ja tukea innovaatioiden käyttöönottoa ja KEHOTTAAselkeyttämään väyliä, joilla laajennetaan satamien digitaalisia ja teknologisia ratkaisuja.
36. KANNUSTAA kehittämään EU:n digitaalisia aloitteita ja KEHOTTAANIiden tehokkaaseen ja yhdenmukaiseen täytäntöönpanoon, välttäen hajanaisuutta ja tarpeettomia lisävaatimuksia.

---

⁹ ST 9225/24.

37. ON TYYTYVÄINEN datan jakamista koskevien suuntaviivojen kehittämiseen ja PAINOTTAA yhteentoimivuuden, tietosuojaan ja tehokkaiden logistiikkaketjujen tärkeyttä, sekä KOROSTAA tarvetta varmistaa, etteivät kyseiset tulevat suuntaviivat heikennä toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten jo saavuttamaa edistystä.
38. KOROSTAA tarvetta varmistaa satamiin ja sisämaayhteyksiin vaikuttavien EU:n politiikkojen ja lainsäädännön välinen johdonmukaisuus, mukaan lukien ilmasto-, energia- ja liikennepolitiikka, jotta vältetään kumulatiivista sääntely- ja taloudellista taakkaa, joka todennäköisesti vaikuttaisi EU:n satamien kilpailukykyyn.

III ENERGIASIIRTYMÄ, KESTÄVYYS JA PUHDAS TEOLLISUUS

39. TOTEAA, että satamista on tulossa strategisia energia- ja teollisuuskeskuksia ja että niillä on keskeinen rooli vähähiilistämässä ja Euroopan talouden ja yhteiskunnan energiasiirtymässä.
40. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI maasähkön jakelun tukemiseen ja KOROSTAA, että sen käyttöön otolla olisi pyrittävä taloudelliseen elinkelpoisuuteen, kilpailukykyyn ja kysyntään mukautumiseen ja samalla varmistettava hintojen avoimuus ja vältettävä hukka-investointeja, ottaen huomioon myös TEN-T-satamien verkkoyhteyksiin liittyvät haasteet ja se, että sisävesisatamissa voi olla asianmukaisempaa toteuttaa vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten maalla sijaitsevaa latausinfrastruktuuria.
41. PANEE MERKILLE, että maasähkön jakelun¹⁰ toimintakustannukset¹¹ vaihtelevat sähkön hinnasta ja operatiivisesta monimutkaisuudesta riippuen; TUKEE aloitteita edistää maasähkön jakelun käyttöä; kehottaa jäsenvaltioita tunnistamaan maasähkön jakelun strategiseksi osaksi energiasiirtymää integroimalla sen täysin osaksi kansallisia tavoitteita, tukijärjestelmiä ja suunnittelua uusiutuvan energian direktiivin¹² (RED II) mukaisesti.
42. KEHOTTAÄ sisällyttämään EU:n sähköistämistä edistävään toimintasuunnitelmaan tuen EU:n satamien johtoasemalle meriliikenteen sähköistämisessä, mukaan lukien verkon integroinnin vahvistaminen.
43. KEHOTTAÄ edistämään älykkäitä verkkoratkaisuja, kysynnän hallintaa ja olemassa olevan infrastruktuurin tehokasta käyttöä.

---

¹⁰ OPS.

¹¹ OPEX.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (uudelleenlaadittu), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:02018L2001-20240716>.

44. PANEE MERKILLE satamien roolin vaihtoehtoisten polttoaineiden ja puhtaan ja vähähiilisen energian alalla sekä TEN-T-satamien panoksen vihreiden merenkulkuväylien edistämiseen kolmansien maiden kanssa; KEHOTTAO sovittamaan paremmin yhteen TEN-T-, TEN-E- ja kansalliset suunnittelukehykset siten, että niissä otetaan erityisesti huomioon maasähkön jakelun ja kaasuverkkojen tarpeet, jotka liittyvät satamien vähähiilistämiseen ja polttoainetoimituksiin, mukaan lukien useille polttoaineille ja vedylle sopivat satamainfrastruktuurit.
45. MUISTUTTAA, että on tärkeää helpottaa verkon käyttöönottoa satamissa ja asettaa se etusijalle sekä varmistaa oikea-aikaiset ja tehokkaat yhteydet satamiin liittyvissä hankkeissa.
46. PANEE MERKILLE satamien roolin, kun määritellään asianmukaisia olosuhteita, joissa vaihtoehtoisia vähähiilisiä ja hiilettömiä polttoaineita voidaan käytännössä ja turvallisesti varastoida, tankata ja käsitellä eri satama-alueilla, ottaen huomioon niiden operatiiviset ja tilarajoitteet sekä niiden roolin kysyntää vastaavien investointien helpottamisessa ja houkuttelemisessa (esimerkiksi vihreitä käytäviä, keskuksia ja monialaisia julkisen ja yksityisen sektorin alustoja koskevan yhteistyön avulla). TOTEAA, että markkinoilla on ratkaiseva rooli puhtaan polttoaineen toimitusketjujen kehittämisessä satama-alueilla ja ON TYYTYVÄINEN lisätoimiin, joilla kannustetaan kestävien polttoaineiden kysyntää, joka johtaa siihen, että niiden saatavuus, skaalautuvuus ja kohtuuhintaisuus voidaan varmistaa.
47. KEHOTTAO vahvempaan yhteistyöhön satamien, teollisuusklustereiden ja niiden sisämaa-alueiden välillä energiasiirtymän, puhtaan teollisuuden ja kiertotalouden ratkaisujen tukemiseksi ja KEHOTTAO tukemaan aktiivisesti nopeutettuja lupamenettelyjä ja verkkojen yhteenliitettävyyttä, jotta voidaan helpottaa näiden teollisuusklustereiden kehitystä satama-alueilla tai niiden yhteydessä.
48. MUISTUTTAA, että on tärkeää käyttää päästökauppajärjestelmän tuloja ilmastoon liittyviin tarkoituksiin, ja KANNUSTAA jäsenvaltioita tukemaan kansallisten prioriteettiensa mukaisesti merenkulkualan vähähiilistämistä koko arvoketjussa, mukaan lukien laivayhtiöt, telakat, jälkiasennushankkeet, laitevalmistajat, teknologian tarjoajat, polttoaineiden toimittajat ja satamat, sekä KANNUSTAA jäsenvaltioita hyödyntämään tuottoja, jotka ovat peräisin meriliikenteen sisällyttämisestä EU:n päästökauppajärjestelmään, alan energiasiirtymän tukemiseksi, mukaan lukien laivaston uudistaminen, vihreät jälkiasennustoimet, saarialueiden merikuljetuspalvelut, vaihtoehtoiset polttoaineet sekä satamien energiainfrastruktuuri.
49. PANEE MERKILLE tulevat päivitykset ja tarkistukset asiaa koskevaan lainsäädäntöön, mukaan lukien EU:n päästökauppajärjestelmä ja FuelEU Maritime -asetus, ja niiden merkityksen satamien kilpailukyvyille sekä panoksen unionin ilmastoneutraaliustavoitteen ja sen ilmastotavoitteiden saavuttamiseen; KEHOTTAO soveltamaan koordinoitua lähestymistapaa ja arvioimaan uusien tai tarkistettujen sääntöjen kumulatiivista vaikutusta.

50. PANEE MERKILLE useiden jäsenmaiden huolen päästökauppajärjestelmän vaikutuksesta EU:n satamien kilpailukykyyn, erityisesti liikenteen siirtymisen, hiilivuodon ja investointien siirtymisen osalta, ja MUISTUTTAA, että päästökauppajärjestelmädirektiivin mukaan komissiolla on velvoite seurata päästökauppajärjestelmän täytäntöönpanoa meriliikennetoiminnassa välttelyn havaitsemiseksi, jotta tällainen käyttäytyminen voidaan estää varhaisessa vaiheessa; KOROSTAA, että tällaisten riskien lieventämiseksi tarvitaan asianmukaisia toimia, joissa painotetaan erityisesti syrjäisimpiä alueita ja otetaan huomioon EU:n satamien altistuminen kansainväliselle kilpailulle sekä niiden rooli maailmanlaajuisissa logistiikkaketjuissa sekä saari- ja syrjäseutualueet; KEHOTTA komissiota tehostamaan seurantaa sekä ehdottamaan kohdennettuja korjaavia toimenpiteitä, erityisesti jälleenlaivaustoiminnassa, säilyttäen samalla ympäristötavoitteet ja varmistaen johdonmukaisuuden kansainvälisten puitteiden, kuten IMO:n puitteiden kanssa. KEHOTTA komissiota antamaan kaiken tukensa sellaisen maailmanlaajuisen sopimuksen aikaansaamiseksi, jolla saavutetaan kaikki IMO:n vuoden 2023 kasvihuonekaasustrategian päästövähennystavoitteet. Lisäksi asiaan liittyvään EU:n lainsäädäntöön olisi tehtävä tarkoituksenmukaisia mukautuksia, jotta vältetään tehokkaasti kaksinkertaiset maksut ja hallinnollinen rasite.
51. PALAUTTAA MIELEEN, että on tärkeää tukea investointeja vähähiilistämisen- ja energiasiirtymäteknologioihin ja -infrastruktuuriin satamissa teknologianeutraalilla tavalla. Sen vuoksi satamilla tulisi olla mahdollisuus saada tukea, jonka avulla ne voisivat vastata puhtaan energian teknologioiden, kuten kelluvien tuuli-, aurinko- ja aaltoinfrastruktuurien käyttöönoton haasteisiin puhtaan ja uusiutuvan energian tuotannossa, ja siten auttaa jäsenvaltioita ja sidosryhmiä rakentamaan aitoa eurooppalaista asiantuntijuutta, vahvistamaan energiaomavaraisuutta ja lisäämään työllisyyttä.
52. TUKEE pyrkimyksiä yksinkertaistaa sääntelykehyksen käyttöönottoa samalla, kun turvataan ympäristön suojele. Tässä yhteydessä olisi pyrittävä välttämään päällekkäisyyksiä ja varmistamaan johdonmukainen, monialainen lähestymistapa, jotta voidaan helpottaa satamien kehittämistä, erityisesti lupamenettelyjen yhteydessä ja toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
53. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI ilmastokestävyyskehyksen, myös ilmastoriskien arviointivälineiden, laatimiseen; KOROSTAA tarvetta varmistaa satamainfrastruktuurin ilmastokestävyys ja välttää samalla riskien siirtyminen lähialueiden kaupunkeihin, teollisuuteen tai infrastruktuuriin; KOROSTAA tarvetta kehittää unionin laajuinen kehys, jotta voidaan arvioida satamiin kohdistuvia ilmastoriskejä, joita ovat muun muassa sisävesisatamiin vaikuttavat kuivuus, alivedenkorkeudet, tulvat ja jokien hydrologis-morfologinen epävakaus. Lisäksi olisi määritettävä ensisijaiset sopeutumistoimet nykyisten ilmasto- ja luokitusjärjestelmiä ja häiriönsietokykyä koskevien politiikkojen ja välineiden pohjalta.

IV SATAMIEN SUOJELU JA TURVAAMINEN

54. TOTEAA, että satamiin kohdistuu yhä enemmän turvallisuusuhkia ja että satamainfrastruktuurien turvallisuutta ja häiriönsietokykyä on parannettava.
55. KOROSTAA, että on tärkeää synkronoida strategia saumattomasti sotilaallisen liikkuvuuden alan toimien kanssa, jotta voidaan parantaa, helpottaa ja nopeuttaa joukkojen ja resurssien laajamittaista lähettämistä EU:n jäsenvaltioista ja kolmansista maista ja siten varmistaa johdonmukaisuus Naton puitteissa toteutettujen toimien kanssa. Se korostaa myös tarvetta varmistaa resurssit infrastruktuuritöihin satamissa, jotka sijaitsevat EU:n sotilaallisen liikkuvuuden käytävillä.
56. KATSOO NÄIN OLLEN TARPEELLISEKSI pohtia satamainfrastruktuurin osien omistussuhteita nopean pääsyn varmistamiseksi satama-alueille, mikä olisi tehtävä tarkastukset ja auditoinnit sekä puolustustarvikkeiden liikkuminen ja muut EU:n turvallisuuden varmistamisen kannalta tärkeät kysymykset huomioon ottaen.
57. PITÄÄ TÄRKEÄNÄ, että satamastrategiassa korostetaan satamiin kohdistuvia uusia ja kasvavia uhkia, mukaan lukien terrorismi, sabotaasi, järjestäytynyt rikollisuus, korruptio, kyber- ja hybridihyökkäykset sekä droonit ja muut miehittämättömät järjestelmät.
58. ON TYYTYVÄINEN pyrkimykseen parantaa merellisen turvallisuuden kehyksiä ja puuttua uusiin uhkiin; PANEE MERKILLE tulevan ehdotuksen satamatyöntekijöiden taustojen tarkistusta koskevaksi EU:n kehukseksi, jolla helpotetaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja joka on riskiperusteinen väline järjestäytyneen rikollisuuden ja laittoman toiminnan ehkäisemistä ja torjumista varten; TOISTAA, että on tarpeen laatia suuntaviivat, joilla selvennetään alusten ja satamarakenteiden kansainvälistä turvasäännöstöä (ISPS-säännöstö), joka on keskeinen kansainvälinen kehys järjestäytyneen rikollisuuden ja laittoman kaupan aiheuttamien kasvavien uhkien torjumiseksi.
59. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI aloitteisiin, joilla torjutaan järjestäytyntä rikollisuutta ja korruptiota sekä terrorismia, sabotaasia, kyber- ja hybridihyökkäyksiä ja drooneja, ja KOROSTAA eurooppalaisen satama-allianssin merkitystä järjestäytyneen rikollisuuden ja huumekaupan torjunnassa; KANNATTAA oikeasuhteisia ja tehokkaita turvatoimia, joissa otetaan huomioon operatiiviset realiteetit ja vältetään tarpeettomia rasitteita. Lainvalvontaviranomaisten uudet ja parannetut välineet sekä tehostettu yhteistyö EU:n ulkopuolisten maiden kanssa ovat tärkeitä.
60. ON TYYTYVÄINEN kolmansien maiden ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa tehtävään tiiviimpään yhteistyöhön, jolla parannetaan satamien turvallisuutta myös sisävesisatamissa.

61. KEHOTTAO asiaankuuluvan kyberturvallisuuslainsäädännön EU:n laajuiseen täytäntöönpanoon ja toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön tehostamiseen. Tähän on sisällyttävä asianomaisten (turvallisuus)viranomaisten keskinäinen tietojenvaihto, erityisesti poliisi-, tulli-, satama- ja merenkulkuviranomaisten välinen tietojen jakaminen, jotta satamissa voidaan paremmin ehkäistä, havaita ja tehokkaasti torjua järjestäytynttä rikollisuutta ja muita mahdollisia vihamielisiä toimijoita; PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE EU:n tullidatakeskuksen suunnitellun perustamisen tietojen keräämiseksi, käsittelemiseksi ja vaihtamiseksi tulliviranomaisten kanssa ja niiden välillä sekä nykyisen eurooppalaisen merenkulkualan yhdenntetyn palveluympäristön (EMSWe), jolla varmistetaan kehittynyt rahdin riskinhallinta.
62. PANEE MERKILLE satamien keskeisen roolin sekä sotilaallisessa liikkuvuudessa että häiriönsietokyvyssä; ne ovat sotilasjoukkojen ja -kaluston liikkumisen kannalta olennaisia mahdollistajia ja toimivat samalla siviileille elintärkeinä kaupan, energiatoimitusten ja yhteyksien väylinä kaikkialla Euroopassa.
63. KOROSTAA, että kaikissa tulevilla satamien suojelua ja turvaamista koskevissa aloitteissa, myös tulevassa sotilaallisen liikkuvuuden kehityksessä, on tasapainotettava huolellisesti turvallisuus- ja sotilaalliset vaatimukset siviili- ja kaupallisen toiminnan jatkuvuuden kanssa sekä varmistettava tarvittaessa ensisijainen pääsy satama-alueille; TOTEAA, että satamat tarvitsevat riittävästi kapasiteettia ja taloudellisia resursseja, jotta ne voivat reagoida geopolitiittisiin häiriöihin ja varautua kaikenlaisiin tilanteisiin.

V SOSIAALINEN YHTEENKUULUVUUS, OSAAMINEN JA LAADUKKAAT TYÖPAIKAT

64. TOTEAA, että satamilla on keskeinen rooli unionin talouskehityksen, häiriönsietokyvyn sekä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden mahdollistajina; KOROSTAA tässä yhteydessä pienten ja keskisuurten satamien merkitystä, mukaan lukien saarilla, syrjäseuduilla ja syrjäisimmillä alueilla ja harvaan asutuilla alueilla sijaitsevat satamat sekä satamat, jotka tukevat strategista ja logistista häiriönsietokykyä.
65. PITÄÄ MYÖNTEISENÄ, että Euroopan satamastrategiaa sovelletaan nimenomaisesti sisävesisatamiin; KOROSTAA sisävesisatamien panosta Euroopan sisäiseen rajatylittävään logistiikkaan ja toimitusketjujen ylläpitämiseen; PAINOTTAA, että monet, muun muassa maasähkön jakelua koskevat vaatimukset on ensisijaisesti räätälöity meriliikennettä varten ja että sisävesisatamien erityiset tekniset ja taloudelliset parametrit olisi pitänyt ottaa aiempaa paremmin huomioon; KOROSTAA, että sisävesisatamien on tärkeää päästä rahoitusvälineiden piiriin; PERÄÄNKUULUTTAA kaikkien satamien asianmukaista edustetusta suunnitellussa meriteollisuus- ja satama-asioiden johtoryhmässä.

66. ON TYYTYVÄINEN siihen, että EU:n satamastrategiassa merisatamat tunnustetaan EU:n tavaroiden tuonnin ja viennin keskeisiksi väyliksi, mikä asettaa unionin maailmanlaajuisen yhteenliitettävyyden ja kilpailukyvyn selkeästi etusijalle.
67. KOROSTAA tarvetta toimille, joilla työvoimaa mukautetaan ja sille annetaan uudelleen koulutusta ja operatiivista koulutusta tehokkaalla tavalla sen varmistamiseksi, että teknologinen muutos johtaa laadukkaiden työpaikkojen luomiseen, parantaa työvoiman turvallisuutta ja tekee alasta houkuttelevamman naisille ja nuorille.
68. KOROSTAA, että on tärkeää varmistaa turvallinen työympäristö satamatyöntekijöille, erityisesti kun otetaan huomioon kasvavat turvallisuusriskit ja satamien keskeinen rooli sotilaallisessa liikkuvuudessa, ja KEHOTTAÄ säännölliseen koulutukseen ja harjoituksiin.
-